

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LI (45)

Štev. (Nº) 13-14

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

16 de abril - 16. aprila 1992

Diplomatski odnosi med Argentino in Slovenijo

V ponedeljek, 13. aprila, je bil na Dunaju med diplomatskim predstavništvom Argentine in Slovenije podpisan sporazum o navezavi diplomatskih stikov med obema državama.

Kdaj in kako se bosta odprli diplomatsko-konzularni predstavništvi, še ni znano, izvedeli pa smo, da bo začasno v Sloveniji predstavljalo Argentino njeno veleposlaništvo v Avstriji.

Demokrati so sklenili oditi

Demokrati in zeleni so že obvestili koalicijske partnerje, da bodo njihovi ministri odstopili

V ponedeljek 13. aprila so na sestanku tako imenovane male sredinske koalicije, ki je prejšnjo sredo pri glasovanju o konstruktivni nezaupnici Lojzetu Peterletu podprla mandatarstvo Igorja Bavčarja, predstavniki Demokratske stranke in Zelenih Slovenije obvestili svoje koalicijske partnerje, da bodo ministri, člani teh dveh strank odstopili.

Iz kabineta predsednika vlade je predstavnik za tisk Janez Pekolj poslal obvestilo z naslednjo vsebino:

«Obveščam Vas, da je v kabinetu predsednika Republike Slovenije g. Lojzeta Peterleta pripravljeno pismo, ki ga pred objavo v sredstvih javnega obveščanja podpisujejo ministri in ki naj bi pomagalo stabilizirati politične razmere v državi. Pismo bodo dobili predsednik skupščine Republike Slovenije, predsednik zborov skupščine Republike Slovenije, predsedniki parlamentarnih strank in predsedniki poslanskih klubov, v vednost pa ga bodo dobili tudi predsedstvo Republike Slovenije, Slovenska akademija znanosti in umetnosti in mediji. Z vsebino pisma in s priimki in imeni ministrov bomo sredstva javnega obveščanja seznanili jutri.»

Kdaj se bo to zgodilo, še ni znano, najverjetneje pa v sredo, potem, ko se bo koalicija 4 + 1 ponovno sestala. Za odstop vseh ministrov koalicije 4+1 so najbolj zainteresirani v Demokratski stranki, ki ima zdaj v vladi tri ministre, Igorja Bavčarja, dr. Dimitrija Rupla in Jelka Kacina. Trije ministri zelenih so že prejšnji teden ponudili odstop. Ta teden pa naj bi to storila še Miha Jazbinšek in in Miha Tomšič. Zeleni bodo imeli največ težav s prepričevanjem Mihe Jazbinske, ki po nekaterih informacijah ni najbolj navdušen nad tem, da bi odstopil.

Največ pomislekov ob napovedanih odstopih je imel na sestanku predsednik socialdemokratov dr. Jože Pučnik.

ŽELI VSEM ROJAKOM SVOBODNA SLOVENIJA

Problemi z mejo in ribolovom

Na slovenski obali je nastal v zadnjem mesecu precejšen problem s Hrvaško zaradi še nedoločene državne meje. Prej med Slovenijo in Hrvaško ni potekala meja po morju, saj je veljala le državna jugoslovanska meja. Slovenija ima zelo kratko obmorsko obalo in slovenski ribiči morajo loviti tudi pred hrvaško. A Hrvati branijo svojo državnost in zahtevajo meddržavni sporazum med obema vladama. Tako so od 1. aprila dalje prepovedali slovenskim ribičem loviti ob hrvaškem morju, dokler ne bo dosežen sporazum. To stališče je bilo pozneje omiljeno in obe vladi sta sedaj sredi dogovorov. Hrvati sploh ne dovoljujejo ulova belih rib, ker jih je premalo, a dovolijo lov plavih rib in sicer 3000 ton, za kar naj bi Slovenci plačali 30% vrednosti ulova.

„Slovenska delegacija je predsedniku hrvaške vlade dr. Gregoriću izrazila prizadetost zaradi naglice in improviziranja hrvaške strani“ je pojasnil dr. Rupel.

Tudi ni jasno, kako naj bi potekala mejna črta na morju od izliva Dragonje; poleg tega pa tudi je ugotovljeno, da bi bilo treba popraviti zadnjo kopensko mejno točko za kakih sto metrov. Obe delegaciji sta se tudi domenili, naj bo meja v Istri zelo odprta in lahko prehodna, kar je zlasti pomembno v turistični sezoni.

Ki je za nas umiral — živi!

*Vstal je, o, vstal je!
Tako kot je rekel vsem,
ki takrat ze so radi imeli Ga.
Zora odprla je v slútenju veke,
oljke vzdrhtele so v dihanju Vstalega.*

*Res se je vrnil!
Tako je obljubil vsem,
ki takrat so Sina sovražili,
Tekmeca, ki je zaslužnjene snubil,
da bi v upor za per greh se vsi dvignili.*

*Znova živi,
Ki za nas je umiral, ...te in záme,
za narod naš, da bi — bíl!
Nimaš besed? Čuj, narava Mu svira:
v smrt so Ga vrgli — z vstajenjem je
smrt ubil.*

*Vstal je, dà, vstal je,
da z lic nam obriše sol od solzá —
ker spomin na pekél grobov žge
in razjé še tako močne hiše.
Vstal je, da vemo, da gremo za Njim —
domov.*

*Vladimir Kos
s prisrčnimi pozdravi in
iskrenimi voščili*

Kako Bavčar ni postal mandatar

Kot smo na kratko poročali, je bilo 7. aprila v parlamentu glasovanje o „konstruktivni nezaupnici“ vladi oziroma o postavitvi notranjega ministra Igorja Bavčarja za novega predsednika slovenske vlade.

Koalicija 4 + 1 (to so socialdemokrati, demokrati, zeleni in socialisti ter neodvisni poslanci) pri glasovanju ni dobila potrebne večine 121 glasov (absolutna večina vseh poslancev), ampak so dobili od 203 prisotnih le 98 glasov, kar je 23 glasov premalo. To pomeni, da je Bavčar dobil manj glasov kot prejšnji kandidat neznani Voljč. Za Bavčarja so glasovali tudi prenovitelji (bivši komunisti), niso pa zanj oddali glasov Drnovškovi liberalni demokrati. Med debato je poslanec Gros prebral daljše besedilo, v katerem je bilo precej neprijetnih besed o novem mandatarju, za kar je dr. Bučar prekinil sejo.

Po seji je predsednik Peterle izjavil: „To so v določenem pomenku kisle zmage in treba bo upoštevati, da je vrsta še dolga, saj sta zdaj vsaj še dva kandidata. Politična odgovornost bi se morala pokazati drugače. Menim, da so po-

slanci glasovali odgovorno, osebno pa sem seveda vesel tega izida. Še naprej sem optimist.“

Bavčar je dejal, da je računel na kakih 12 glasov več, da pa je verjetno, da bodo ministri koalicije izstopili iz vlade.

Res sta dva ministra v četrtek, 9. aprila ponudila svoj odstop in sicer minister za zdravstvo dr. Božidar Voljč in za znanost dr. Peter Tancig. Predsednik Peterle je ob tem povedal, da bi ta dva ministra rad obdržal v vladi, da pa pričakuje, da bodo odstop ponudili drugi ministri.

Tako je preminul spet novi ponujani mandatar. A kot je dejal Peterle, vrsta je dolga. Uradno so liberalni demokrati predlagali svojega predsednika dr. Drnovška, o katerem bo glasoval parlament 22. aprila. Za njimi so tudi vložili svoj predlog Slovenska ljudska stranka — kmečka zveza, ki je predlagala dr. Toplaka, baje pa bi bil kandidat še predsednik parlamenta dr. Bučar. Na vsak način se v Sloveniji vodi „državljanska vojska na institucionalni ravni“, kot je bilo slišati.

Urejanje državlanskega statusa

Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije je izdalo za predstavništva v tujini pojasnilo v zvezi z državljanstvom oseb s stalnim prebivališčem izven Slovenije.

Iz tega pojasnila in dodatnih navodil Ministrstva za zunanje zadeve izhaja naslednje:

1. Slovenski izseljenci, ki so imeli „jugoslovansko“ in s tem tudi slovensko državljanstvo, so še vedno slovenski državljani, razen če jim je državljanstvo prenehalo z odvzemom, odsotnostjo ali odpustom, in to v vsakem primeru po posebni odločbi za vsako osebo posebej.

2. Osebe, ki želijo, da se jim ugotovi in registrira že obstoječe slovensko državljanstvo, morajo napisati vlogo za ugotovitev državljanstva. V njej je treba navesti:

- Priimek in ime, datum rojstva, kraj rojstva in zadnje prebivališče v Sloveniji.
- Osebe, ki so bile 28. 8. 1945 mladoletne ali so se rodile po tem datumu, morajo navesti razen podatkov pod a) tudi tiste podatke o svojih starših.
- Osebe, ki so bile pred 6. 4. 1941 v javni službi, morajo navesti tudi zadnje mesto službovanja, ker so bile tam domovinsko pristojne.

Za to zahtevo o ugotovitvi državljanstva ni določen rok, do katerega bi jo bilo treba vložiti.

3. Osebe, ki vedo, da jim je bilo s posebno odločbo odvzeto državljanstvo, lahko do 25. 6. 1992 zaprosijo za ponovno pridobitev.

4. Osebe, ki z odvzemom niso bile

seznanjene, a domnevajo, da se jim je to lahko zgodilo, naj v vlogi za ugotovitev državljanstva pod 2. točko postavijo tudi zahtevo, da se jim državljanstvo vrne, če bi se ugotovilo, da jim je državljanstvo prenehalo z odsotnostjo ali odvzemom.

5. Za pojasnilo o odvzemu ali izgubi državljanstva se je mogoče obrniti neposredno na Ministrstvo za notranje zadeve, Uprava za upravno-pravne zadeve, Načelstvo za osebno stanje, Beethovnova 3, 61000 Ljubljana. To se lahko stori tudi po telefaksu na številko 38-61-221-119. Ministrstvo napoveduje, da bo odgovorilo v roku sedmih dni, tudi po telefaksu, če bodo navedeni vsi podatki.

6. Vse vloge je treba pošiljati Ministrstvu za notranje zadeve na naslov pod 5. točko. Primerno je, da prosilci pismeno pooblastijo sorodnika ali znanca v Sloveniji, da zaanje ureja te zadeve. Pooblastila ni potrebno overjati.

7. Pomembno je, da se vloge za ponovno pridobitev državljanstva, če je bilo odvzeto ali izgubljeno po posebni odločbi, oddajo do 25. 6. 1992 vsaj s podatki pod 2. točko. Morebitna potrebna dopolnitev se bo urejala naknadno.

Verjetno je, da bo predstavnik Republike Slovenije lahko v kratkem dajal neposredna pojasnila o morbitnem odvzemu ali izgubi državljanstva zaradi odsotnosti. O tej možnosti bo javnost nemudoma obveščena.

Božidar Fink
pooblaščenec MZZ v Argentini
14. aprila 1992

Arh. Marjan Eiletz odlikovan

Ljubljana, 9. aprila 1992

Arh. Marjan Eiletz

Spoštovani!

Sporočamo Vam, da ste prijeli **Plečnikovo priznanje** za leto 1992 za ohranjanje in posredovanje slovenske arhitekturne misli v tujem okolju.

Podelitev priznanj bo v ponedeljek, 13. 4. 1992, ob 12. uri v Narodni galeriji.

Iskrene čestitke

Predsednik skupščine
sklada arh. Plečnika
Jože Strgar, l. r.

SLOVENC NA PRIMORSKEM

RAZSTAVO SLIKARKO BARE REMEC so imeli v Peterlinovi dvorani v Trstu. Pripravilo je je Društvo slovenskih izobražencev, slikarkino delo je pa predstavila umetnostna zgodovinarica Irene Mislej.

KROŽEK ZA DRUŽBENA VPRAŠANJA VIRGIL ŠČEK, ki se bavi z izdajanjem posebnih publikacij o manjšinski problematiki, je v Ljubljani predstavil štiri publikacije. Predsednik krožka je Rafko Dolhar.

PAPEŽ JANEZ PAVEL II. bo na svojem obisku krajev, kjer živi slovenska manjšina tudi spregovoril po slovensko. Na srečanju, kjer je bil predstavljen program obiska in slovenska prisotnost, so nekateri izrazili pomisleke, da bo manjšina prišla premalo do izraza. Dušan Jakomin, edini Slovenec pri škofijskem odboru za pripravo obiska je odgovoril, da je bilo kaj več težko doseči, saj so ostali člani odbora imeli zelo odklonilno stališče do Slovencev in so skušali čim bolj zamajati slovensko prisotnost.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

Tone Mizerit

DRAGI BRADY

Najnovejši skandal, ki privlačuje pozornost argentinske javnosti, ni zanimiv le, ker je znova v središču polemike eden najbližjih sodelavcev predsednika, marveč zlasti zato, ker jasno kaže, kako so se stvari odvijale (in se še odvijajo?) v tej blaženi družbi.

ODPUSTI NAŠE DOLGE

Miguel Angel Vicco je bil osebni tajnik predsednika Menema. To je isto, kot bi rekli prijatelj, kajti kot močan posestnik ter industrialec ni potreboval politične, ne nikakršne službe. Pa se je odkrilo, da je imel prste vmes v žalostni zadevi mleka v prahu, ki ga je delilo med revnimi prebivalci ministrstvo za socialno skrbstvo. Ko so v provinci San Juan odkrili 25 ton pokvarjenega mleka in dokazali, da je izšlo iz njegovih tovarn, pa bilo prodano državi za dvojno ceno kot na tržišču, je moral končno „odstopiti“.

To le na hitro povedano. Mož pa je glava močne podjetniške skupine. In sedaj je prišlo na dan, da je ta skupina opeharila državo kar za 40 milijonov dolarjev. Tu pa se začne drugi del te zgodbe. Ob tem pa pozabimo na Vica, njegovo podjetniško skupino in druge osebnosti. Kajti primer tega podjetja je enak vsaj dvajsetim drugim, če ne še več. Kot smo namreč svoj čas pisali o „industriji“ toženja države, tako sedaj lahko zapišemo o „industriji“ državnega toženja. Kot je dejal te dni nek bister opazovalec: Centralna banka še nikdar ni dobila nobene tožbe.

Da to bolje razumemo, se povrnimo eno desetletje nazaj. Tedaj je bil čas „finančne domovine“, ko so vsled visokih obresti banke z lopato zbirale denar. Ta denar pa so seveda tudi na debelo posojale raznim podjetjem. Neresno gospodarjenje je povzročilo, da so številne banke in druge finančne ustanove zašle v krizo. Mnoge je doletel konkurz, a ker je država po zakonu garantirala bančne vloge, je morala Centralna banka plačati vse dolgove teh zavoženih ustanov.

Ustanove pa so prišle na boben, ker mnoga podjetja, ki so si izposodila visoke vsote, tega denarja nikdar niso vrnila. A kakor je Centralne banka morala kriti dolg vložnikom, bi morala tudi izposlovati dolg upnikov teh zadolženih podjetij. To zadnje seveda po sodnijski poti. Tega pa niso storili visoki funkcionarji Centralne banke, ali pa tega niso izvedli z zadostno vestnostjo. Kajti kot je skupina Vicco bila zadolžena za 40 milijonov dolarjev, pa jih nikdar ni plačala, mora segati celoten dolg teh številnih podjetij v astronomske višine.

Svoj čas se je govorilo, da je najboljši „kšeft“ v Argentini, da neka banka pride v konkurz. Tudi uradno so priznali, da je v zadnjih desetletjih izguba Centralne banke preseгла sto tisoč milijonov dolarjev, mnogo več kot pa je argentinski zunanji dolg. Kam je ta denar šel? V žepe pravih finančnih gangsterjev, ki so se bogatili na račun naroda in to bogato državo pustili v svojstvu berača. Danes prihajajo na dan mnoge stvari. Hvala Bogu! Pred sodišče prihajajo nevestni uradniki in okoriščeni podjetniki. Bistveno pa je seveda, da se taki primeri več ne ponovijo. A zaupanja je v narodu vedno manj in to je po svoje tudi tragično. Zlasti še, ker korupcija ni lastnina ene same skupine. Omenjena afera sega v čase vojaškega režima, se je izvedla pod radikalno vlado in se nadaljevala sedaj, pod peronistično. Menemu je le priznati, da javno podpira raziskovanja. A svoj čas je tudi branil svojega privatnega tajnika in presegal na njegovo nedolžnost...

Argentina je končno vstopila v plan Brady. To je, enostavno povedano, globalna refinanciacija celotnega zunanjega dolga, ki istočasno pomeni za državo krepko znižanje celotne vsote, v višini kakih 30 odstotkov.

Da smo do tega prišli, gre prva zahvala narodu, ki je trpeče in potrpežljivo gledal, kako se niža življenjski standard, kako raste brezposelnost in se krčijo gospodarske priložnosti. Druga zahvala pa gre gospodarski ekipi, ki je čim bolj zvesto izpolnjevala diktate Mednarodnega denarnega fonda in tako dosegla zadovoljivo redovanje, predpogoj za vstop v „rešilni“ plan.

Kaj pomeni vstop v plan? Pomeni, da bo treba še bolj stisniti pasove, ker bo morala država plačevati višje vsote kot doslej. Razlika je v tem, da smo sedaj v legalnem stanju, ne pa grešniki, ki ne poravnajo svojih dolgov. Razlika pa je tudi ta, da je sedaj Argentina „čista“ v očeh upnikov in ima odprta vrata do novih mednarodnih kreditov. Bistveno je seveda, kako bomo te kredite uporabljali. V dobi Martineza de Hoza smo tudi prejeli ogromne vsote posojil — in jih veselo razsipavali. Danes plačujemo ceno tistega veselja...

BREZ GLASOV, BREZ DENARJA

In še druga zanimivost. To pot politična. Gre za argentinske stranke. V 24 volilnih okrožjih (23 provinc in prestolniško mesto) je doslej delovalo kar 547 političnih strank. Te stranke denarno podpira država s tem, da jim omogoča potovanje po državi, nudi zastoj telefon in pošto, tiska volilnice in plačuje glasove; npr. pri zadnjih volitvah en dolar za vsak prejet glas — za lažje delovanje.

Poseben argentinski volilni zakon pa predvideva, da mora vsaka stranka, da legalno deluje, na zadnjih volitvah prejeti najmanj 2% glasov. In dejstvo je, da je kar 113 strank, ki te zahteve niso izpolnile — že v zadnjih štirih letih. Sedaj jim bije zadnja ura. Pa so se jih oblasti (to je ostale stranke) usmilile, ker nihče ne vidi rad sorodnika, ki mu slaba prede.

Odločeno je torej, naj te stranke še naprej delujejo, vpisane v poseben seznam — a nič več ne bodo prejemale denarne podpore. To je pa tudi kočljivo. Kako bodo delovale, če ni denarja?

Da pa še nekoliko bolj razumemo položaj, zapišimo, da je večina ostalih strank ostala pri življenju, ker so na zadnjih volitvah nastopile v raznih povezavah. To je legalen način, kako se izogniti ilegali. Kdo more kontrolirati, koliko glasov je prejela krščanska demokracija, ki je na volitvah nastopila skupno s peronisti? Saj je smrt zadela celo KP, ki si je upala nastopiti samostojno. Padlo je mnogo provincijskih strank, pa tudi mnogo državnih. Saj da je neka stranka priznana za „državno“, mora biti legalno priznana vsaj v petih volilnih okrožjih. Če bi šlo vse po zakonu, verjetno ne bi bilo več kot pet „državnih“ strank. Če bi jih bilo...

Popravek

V pogovoru dr. Marka Kremzarja za dnevnik Slovenec, ki smo ga ponatisnili v prejšnji številki, prosimo, da popravite dve napaki: V peti točki v tretjem odstavku se mora beseda *fantastično* glasiti *fatalistično*; v šesti točki, prvi odstavek namesto *kako opredeliti* pravilno *kako okrepiti*.

REZI MARINŠEK

Pampa se je svetila v soncu

„Rosalia!“ je zaklicala mati hčerki, ki je s kitaro v roki posedala pred paraísom. „Pojdi in poglej, če je še kaj jajc ostalo za silosi v šopih trave, tukaj sem našla celo dihurjevo pot in nešteto jajčnih lupin. — Tak, daj, obrni se, ne vleci večno za strune, drugače se bova na drug način pogovorili! Sita sem že tvojega pohajkovanja, tvojega večnega zavijanja oči, kadar zaslišiš Enrikov glas. — Končno, kaj pa je on tebi, morda tvoj »novio«? Saj, razen konja in par psov nič nima. A, saj, tudi on ima kitaro in ob prostem času, ali pa ne, brenka nanjo. — Si oglušela, kaj je s teboj!“

Hčerka Rosalia, temnih las in oči, je pogledala proti mami, a naprej igrala. Res — kitara ji je bila prijateljica, katere v tej samotni ni imela, bila ji je družba in uteha. Med samimi brati, ki so se ukvarjali s posestvom in strogimi starši, ki je niso razumeli, se je čutila samo in zapuščeno. Ko ne bi imela kitare, kaj bi bilo z njo? Seveda so bile še knjige, tudi radio, ali malo televizije, vendar kitara ji je bila najljubša. Mestne šole so ji dale vpogled v drug, njej prej nepoznan svet, a v tem letu jo je oče hotel imeti doma, češ, da je v šolo že zadosti hodila, da je čas, da se privadi kmečkemu gospodinjstvu. Pomagala je mami pri kuhanju na veliko jeklenko, ki so jo pripeljali iz puebla, na roke je prala v veliki skledi, saj električno so imeli le za razsvetljavo. Prala je v koritu, kamor se je natakala voda iz avstralskega tanka, kamor jo je gnal mlin na veter, ki je škripal ves dan. Kolesa je poganjal veter in vetra ni manjkalo. Trosila je žito kokošim in piščancem, ki so se prosto pasli, iskala je jajca vsepovsod, med žitom, med visoko stepsko travo in koreninami starih dreves.

In Enriko! Sin daljne sosede, napol gringo, s katerim sta se spoznala v mestu. Bil je svetlih las in oči in samo, da ga je ugledala prihajati na konju, na Arabu, s spremstvom dveh psov, ji je vstalo nekaj neznanega v duši. Kaj je to, se je spraševala — menda ne ljubezen! Zardevala je v mislih nanj, skrivaj opazovala, kako so jo iskale njegove oči. Čisto domače je prihajal v njih kuhinjo, poljubil na lici njeno mater Evalijo, ki je visoka in debela sopleja pri delu. Res, nič ni imel. Enkrat se bo seveda tudi njih posestvo delilo, saj po očetovi smrti so ga upravljal starejši bratje z materjo, ali nič ne ve. Pri njih je bila le navada, da so posest izročili najstarejšemu in tako bi on, sedmi in najmlajši, komaj kaj dobil. Službe pa ni imel. Razen, seveda, če bi se udingal pri starem Abaurrea za peona, večkrat ga je že opozarjal, pa se kar ni mogel odločiti. Malo tesno mu je bilo, da bi si na ta način služil kruh, on sin posestnika z desetstič hektari zemlje, on Abaulonov sin, katerega oče je imel ugled in glas v soseski. Na petdeset pregraj so ga pozvali in cenili, a njega sedaj ni več bilo in sinovi so se trudili ohraniti po očetu pridobljeno last. Tudi Enrike je delal in pridno pomagal. Pregledoval je pregraje, popravil, kar je bilo potrebno, žigosal teleta. Lovil na lovu in, če je le utegnil, zajahal svojega zrebca in odšel k Rosaliji v vas. Kaj bi k njegovi službi rekla Rosalia, o kateri je sanjal noč in dan! Ko sta z Arabom jездila v vas, je ves čas mislil, kje jo bo srečal. Arab sicer ni imel arabske krvi, a imel je poseben dar, neznan drugim konjem pampe, da je rad preskakoval pregraje, jaške in podobne ovire. Tudi on se ni bal pume, tega ameriškanskega leva, s katerim sta se že večkrat srečala, tudi se ni bal neznanih psov, čeprav cele trope. Res, bil je konj kot le kaj, črn, majhen, da so se mu dolge Enrikove noge skoraj vleklo po tleh, pogumen in dobrega spomina. Kar sam je ubral pot k sosedovim

in čeprav ju — njega in njegovega gospodarja — donja Eulalia ni sprejemala s posebnim veseljem in včasih sta Rosalia iskala po pampi, to je bilo Enriku vse, kar si je želel.

Rosalia je bila gospodična, govorila je francosko, pela, v mestni šoli so jo marsikaj naučili, vendar ni izgubila svoje domačnosti in preprostosti in zanjo, kljub samotni, je bil to najlepši svet. Tudi Enrike je hotel v sole, pa za to njegova ukrajinska mati, kljub vsem knjigam, ki jih je podedovala, ni imela pravega smisla. Dela naj, si je mislila, vsako delo je časti vredno, kaj bo tukaj s solami, napol kmet, napol gospod in potem morda za nobeno rabo. Rad je bral, ali še največ je pridobil v oddaljeni šoli, kamor je vedno jahal in kjer jih je postarana učiteljica naučila poševanke, pisanja in branja, dosti več je ne, od matere se je naučil molitve, hodil je h katekizmu v pueblo, to je bila vsa njegova vzgoja. In zdaj je bil že odrasel fant, zelo materi podoben, ves gringo, ali njegova govorica je bila govorica gavčev, govorica dežele. Mati je še znala nekaj ukrajinsko, kar ni pozabila, ker se je mlada poročila s posestnikom španskega rodu. Ohranila pa je ukrajinske običaje, to ji je bilo sveto. Fant je večkrat občutil to razliko med njim in ljubljenskimi dekletom. Le kako bi ga marala — je premišljeval — kaj naj ji nudi! Vendar, ko je v poletnih popoldnevih, ves rdeč od vročine, s črno kapo postrani prijahal do sosedov in če je imel srečo, pod paraísom ugledal dekletke, je bil presrečen. Ona ni nikdar pokazala svojih misli, bila sta le prijatelja. Vedela je, da bi drugače imela težave s starši, ki so jo hoteli poročiti z bogatim ženinom. „Stari Aburrea ima sina edinca,“ je oče rad pripomnil, kot da to že ne bi bilo splošno znano — „in potrebuje nov rod. Hčera ni šteti, razen najmlajše, Mariane, nobena ne zna niti kaj prida kuhati in to ko so vedno doma. Ampak, vse je le vezenje, knjige, igre, zabava,“ je pretiraval, „le naj jih poroči čimprej, tako bo sin prost. V mestu imajo hišo, tja pravzaprav spadajo, polje ni zanje. Res, da bo šel lep del posestva z njimi, a še bo precej ostalo. Nekaj sva že govorila s starim, tudi tako misli.“ Pogledoval je hčerko, ki ga ni poslušala in kimal materi, ki mu je verno sledila. Tudi bratje so bili že sprijaznjeni s tem, ta ure-ditev je bila zanje naravna in pravična.

Najhujša vročina je minila, dežja kot navadno ni bilo in že so se ob jutrih plazile prve meglice. Enrike je kot navadno pomagal na polju ali pri živini, katero so cepili, hodil je v pueblo po živež, saj doma niso imeli ne vrta in ne sadnega drevja, samo perutnino, stotine krav, pa tudi nekaj ovac, vendar so meso z drugimi vred dobivali v pueblo. Kupovali so tudi kruh, trd, kmečki, brez kvasa, na vreče, koruzo za pučero; kadar se je katera krava otelila so imeli mleko, a ne krave — mlekarice le takrat, drugače so pili ali srkali mate. Enrike je bil v vsem tem desna roka materi in ko je pripeketal na Arabu do puebla in na pokopališčem zidu mehanično prebral napis: V center, je pustil konja pri znanih in se peš napotil po trgovinah, v banko, ali na pošto. Do centra je bilo šest kvader, po široki aveniji so se podili avti, pa tovornjaki. Drugič je tudi sam vzpel tovornjak in se tudi sam podil po cesti. Srečaval je znance, se pogovoril o cenah, kupil časopis — enkratni luksuz in potem so ga doma prebirali ves teden. Pri pregledovanju je v izložbi ugledal slive in spomnil se je materinih ukrajinskih cmokov. Nakupil jih je in tako obložen poiskal konja ali tovornjak in spet je odšel po peščeni poti...

Doma so gojili žito, sicer po B skupini,

kar naj bi bilo, milo rečeno, da so ga posejali, pa zaradi pomanjkanja padavin niso vedeli, ali ga bodo tudi poželi, imeli pa so mogočne silose, navadno prazne, le miši so se pregnjale v njih, saj so žito prodajali še nepožeto na polju. Tudi moko so kupovali, sploh so bili kljub oddaljenosti odvisni od vasi in to, ko so veljali za premožne. Torej se je tudi po moko odpravil s pol-tovornjakom in se ves čas oziral po ljudeh. Rosalia mu je povedala, da bo šla z bratom v pueblo, in zdaj jo je iskal. Mehanično je naložil vreče in še vse ostalo in zavil v banko. In tam jo je srečal. Vzdrgetal je. Ni se mogel nagledati njene bele obleke in bele pentlje v laseh, približal se ji je boječe. Vesela ga je pozdravila, uredila z denarjem in ga pri vratih počakala. Tukaj ni bilo kitare in ne knjig in ne rezerve, spontano mu je ponudila roko in skupaj sta odšla na ulico. „Rosi,“ je začel, a naprej ni znal. In ona ga je razumela.

„Ja, ja,“ se je smejala, „spet si nakupoval, saj kdor zna, pa zna, tvoja mama je povedala naši, kako ji pomagaš. Samo...“ Umolknila je.

„Samo kaj?“ je boječe vprašal.

„Ah, nič,“ je zamahnila z roko. „Dober sin si ji, ni kaj reči.“

„Šel bom k starem Aburrea,“ se je nenadoma odločil. „Peon bom, a le bolj samosvoj in to tudi ne bo predolgo trpelo. Mati je rekla, da se bo Luka, najstarejši, kmalu oženil in dobil bom doto. Kupil bom zemljo, postavil si bom hišo in mlin na veter, pa sejal bom in čakal žene.“

Zardela ga je in vprašala: „Imaš že kaj izbranega?“

S trmo jo je pogledal: „Imam, samo ne vem, če me bo marala.“

„Vprašaj dekle, saj ti bo povedala.“

Luka je prišel in odpeljal dekle. Rosi, moja Rosi, mu je pelo srce in kot brez uma se je pognal čez avenijo, ni gledal ne na levo, ne na desno in sam ni vedel, kako se je znašel pod avtom. Zavore so zaškrpale in ljudje so se nagrmadili na kraju nesreče.

„Dobro, da ga ni povozil čez glavo,“ so vpili in nespametno vlekli fanta izpod koles. „Pa kar po njem, ti teslo, ti!“ se se drli na šoferja, ki je ves zmešan lezel iz avta in se branil neprijaznih rok in psov. „Kaj misliš, da je to Buenos Aires!“ so se drli, „kaj se cloveka nič več ne spoštuje? Zakaj pa še piše: vozi počasi, seveda, pa vsi le nore.“ Nazadnje so fanta privlekli do ambulante, tam so mu naravnali polomljene kosti, ga naložili na njegov avto, zadaj med vreče in odpeljali domov. Z vikom in krikom ga je mati sprejela, fant pa je ležal ves povit in na pol v nezavesti.

Pozno je izvedela za nesrečo. Ves čas se je spraševala, zakaj ga ni, ko pa ji je najmlajši brat povedal, je molče poslušala. Gledala je skozi okno in požirala solze. Rada bi ga obiskala, pa se ni upala. Kot navadno je jahala po posestvu, pomagala in

štela mlada jagenjčka. Po enkrat tedensko je odšla v pueblo v upanju, da bo tam kaj več izvedela. In res je srečala njegovo sestro Olgo in ona ji je povedala o bratu.

„Hočeš z menoj, vem, da te bo vesel.“ Pa Rosalia se je bala vsega. „Pozdravi ga,“ je naročila in s temi skromnimi pozdravi se je Enrike tolažil dolgo časa. Olepševal je besedi, jima dajal drug pomen, „pozdravi ga, mislim nate“, je dodajal. Res, „pozdravi ga in vedno sem v duhu pri njem, čakala sem ga.“ Vse to si je dopovedoval in čakal. Kostni so se počasi zarasle in prva njegova pot je bila k starem Abaurrea. Zadovoljen ga je sprejel. Arab je hrzal in fant si je ogledal obljubljeni rančo. Skupaj sta pila mate in stari ga je pospremil kos poti.

„Nimam sreče, pa je nimam,“ je tožil stari, „le poglej, sina imam, pa se ne zanima za zemljo. Samo v mestu bi čepel. In zdaj si je kupil avtomobil, tovornjak mu je premalo in le to je njegovo veselje. S hčerami pa ni nič, le Mariani bi moral dobiti kmeta za moža.“

„Poglejte, don, ljubim zemljo in delal bom, hočem se osamosvojiti. Dali mi boste rančo, konja in pse imam, več pa zaenkrat ne potrebujem.“

In prišla je velika noč. Tih, skoraj na skrivaj so se dnevi skrčili, prva rosa je padla, noči so lezele skupaj in Enrike je pospravljaj po ranču, pobijal kače in drugo golazen in malo časa je imel za obiske. Abaurrea so živeli ločeno, v razraščnem svetu daleč proč od sosedov. Na veliki petek pa je le odšel konja in pojahal domov, kjer je mati delal pirhe. Dogovorili so se, da gredo v nedeljo k vstajenju.

V zgodnjem jutru so se vsi zbasali v pol-tovornjak in odšli v pueblo. Dekleta so avto okrasile s pisanimi trakovi, tudi same so imele pisane obleke. Mati v črnem je slovesno nesla v košarici položene pisanke, da jih razdeli med prijatelji. Enrike in bratje so v gazočevski oblekli sedeli zadaj in molče opazovali direndaj. Pred cerkvijo so izstopili tik pred Rosalijino družino. In ko je fant zagledal dekle, je zasijal. Ponudila sta si roko.

„Čakala sem te,“ je priznala. Ni povabila oči, gledal sta se in ni našel besed.

„Imam le čokoladni pirh,“ se je opravičevala, ko ji je njegova mati ponudila pisanko.

„To je po ukrajinski navadi, da veš,“ se je mati zasmejala in jo s prosto roko pobožala po laseh. „Prav tako imaš črne, kot sem jih jaz nekdanje imela. Pridi kdaj k nam, dobrodošla in mir božji naj bo z vama.“

Stopili so na cerkveni prag in si ponudili blagoslovljeno vodo. Orgle so zabučale, vsi verniki so stoje zapeli. Zunaj je posijalo jesensko sonce, posrkalo je meglico in roso s trave, verniki so peli in častili božje vstajenje, a pampa se je svetila v soncu.

začeli tedensko zbirati na družabno-kulturni večer...

— da eno leto po smrti dr. Stanislava Leniča Ljubljana še zmerom čaka na imenovanje novega pomožnega škofa...

— da v Mednarodno šolo v Devinu vsako leto sprejmejo po dva Slovence in dva Hrvata...

— da je izšel Celjski Zbornik z bogato in zanimivo vsebino na 300 straneh, med drugim s seznamom bolnikov iz umobolnice Novo Celje, ki so jih nacisti leta 1941 premetili v zavod Hartheim pri Lientzu in jih tam usmrtili...

Mladika, Trst, št. 1; 1992

Mogoče ne veste, da...

— da je v bivski komunistični Jugoslaviji poleg javne zakonodaje obstajala tudi tajna, s tajnim uradnim listom (izhajal je tudi v Sloveniji, izšlo pa je enajst številč)...

— da je kanadski časopis Toronto Star poročal, da ima Lord Carrington, vodja pogajanj za zaključitev bojev na Hrvaškem, večino delnic pri podjetju, ki je poslovalo z orožnim oddelkom srbske Crvene zastave...

— da so se ljubljanski krščanski demokrati na pobudo njihovega člana in ljubljanskega župana, inž. Jožeta Strgarja,

45. OBČNI ZBOR ZEDINJENE SLOVENIJE

V nedeljo, 23. marca je bil sklican že 45. redni občni zbor društva Zedinjena Slovenija.

Pred občnim zborom je bila tudi maša v cerkvi Marije Pomagaj. Daroval jo je delegat slovenskih dušnih pastirjev v Argentini, prelat dr. Alojzij Starc. Pri njej smo se spomnili vseh članov društva, tako pokojnih kot živih.

Po maši so se prisotni pomaknili v malo dvorano Slovenske hiše, kjer se jim je predsednik prof. Tine Vivod najprej zahvalil za navzočnost; ugotovil, da je bil občni zbor pravilno sklican, in prosil dr. Starca, da je zmolil molitev za pokojne člane. Nato je še posebej pozdravil predstavnika slovenske vlade v Argentini Božidarja Finka in dr. Janeza Arneža iz ZDA, ki se trenutno mudi v Argentini.

Prešli smo na dnevni red občnega zbora. Za overovatelje zapisnika sta bila izvoljena lic. Marjan Schiffrer in Ignacij Grohar, za preštevalca glasov pa sta bila določena Mirko Vasle in Dominik Oblak.

Kot je že tradicija, se z občnega zbora pošlje pozdrave predsedniku Argentine, dr. Carlosu S. Menemu pa argentinskemu primasu kardinalu Antoniu Quarracinu. Pismene pozdrave dobijo tudi rojaki v Sloveniji in po svetu. Letos so bili poslani predsedniku vlade prof. Lojzetu Peterletu, ministru za Slovence po svetu dr. Janezu Dularju ter uredništvom Slovenca, Družine, Katoliškega glasa in avstralskih Misli.

Ker je bil zapisnik lanskega občnega zbora že objavljen občasno v našem listu, so ga prisotni sprejeli brez predhodnega branja.

Sledila so poročila o narejenem delu, ki so jih podali odborniki.

TAJNIK GREGOR BATAGELJ

Stanje članstva

V zadnji poslovni dobi je umrlo 7 članov oz. članic in sicer: Adela Cesar, Ana Rode, Mirko Klančar, Jože Petkovšek, Antonija Pernišek, Matevž Potočnik in Pavla Zupan. Društvo je ob koncu dobe štelo torej 829 članov.

Seje in dopisi

Upravni svet društva je imel 15 sklepčnih sej, ki jih je vodil predsednik, med njegovo odsotnostjo pa prvi podpredsednik.

Tajništvo je vodilo tudi zapisnike sej Medorganizacijskega sveta. Bilo jih je 6.

Prejeli smo 122 pisem, oddali pa 1.763. Dopisi so bili večinoma povezani s tematično priznanja Republike Slovenije.

Delovanje pisarne

V zadnjem letu je bil urnik pisarne podaljšan za eno uro na dan, pisarna pa je odprta ob sobotah popoldne, če je v Slovenski hiši napovedana prireditve.

Po končnem sprejemu upravnega dela tednika Svoboda Slovenija je od 1. januarja letošnjega leta administrativno delo v rokah Emila Cofa.

Društvo je dobilo v dar kompletno računalniško opremo in s tem stopilo v dobo informatike. V teku je priprava programov, s katerimi bo olajšano delo preverjanja članstva, plačevanja članarine in tudi naročnine Svobodne Slovenije. Društvo je ponudilo tudi drugim slovenskim organizacijam možnost uporabe računalnika.

Na koncu tega poročila naj ostane tudi zapisano, da je večino drobnega tajniškega dela v pisarni opravil Emil Cof. Za to in za vse nasvete, opombe in napotke, ki so mi olajšale izvrševanje tajniških nalog, se mi iskreno zahvaljujemo.

BLAGAJNIČARKA CONT. SIMONKA RAJER

Društveni kapital	(v pesih)
od tega predstavlja Pristava	86.454.-
	78.930.-

Dohodki

Članarine	4.313.-
Obresti v Slogi	2.469.-
Knjižnica	622.-
Šolske p.	1.092
Otr. kolonija	15.087.-
Prireditve	14.876.-
Darila in razno	4.350.-
	42.808.-
Izdatki	
Otroška kolonija	15.333.-
Nabava šolskih potrebščin	1.346.-
Uprava in darila	13.780.-
Posmrtnine	200.-
Prireditve	965.-
Oglasi	505.-
Amortizacija	1.970.-
	34.099.-
Pribitek	1.549.-

ŠOLSKI REFERENT FRANCE VITRIH

Poročilo bomo objavili prihodnjič.

ZA SLOV. SREDNJEŠOLSKI TEČAJ RAVN. MARKO BAJUK TINE DEBELJAK

V letu 1991 je tečaj vodil ravnatelj lic. Franci Markež, poučevalo pa je na tečaju 17 profesorjev.

Učni program je bil isti kot prejšnja leta, edina razlika je bila uvedba mature, ki pa je lani nismo izvedli in bomo z njo začeli letos.

Vseh dijakov je bilo 137, znanje je bilo zelo različno, od najboljših do popravnih izpitov. Opaža se manjšanje znanja slovenščine, predvsem pa je zelo opazno slabšanje discipline. Tudi sprejemni izpiti na začetku prvega letnika so koristni za ponoven pretres znanja.

Tečaj je imel vsega skupaj 20 učnih sobot po pet šolskih ur, to je tri sobote več kot prejšnja leta, kar upamo odbržati še naprej.

Končna prireditve le lepo uspeša. Najboljši dijaki so bili: 1. letnik: Jelenc Marjana; 2. letnik: Stariha Andrejka; 3. letnik: Avguštin Sonja; 4. letnik: Godec Nevenka; 5. letnik: Vivod Veronika. Ti so prejeli darila dr. Urbanca iz Kanade in knjižna darila Zedinjene Slovenije iz zapuščine pokojnega prof. tečaja Miloša Stareta. Tečaj so obiskali razni gostje. Poslanec Vitomil Gros je tečaju v imenu liberalne stranke daroval pisalni stroj.

Novost prejšnjega šolskega leta je tudi ta, da so stari petega letnika organizirali abiturientski izlet v Slovenijo, ki je dobro uspel in gotovo veliko koristil naši mladini. Za to priliko so petošolci izdali almanah Zvesti svojim koreninam, s katerim so se predstavili v Sloveniji.

Kot kaže, se bo to še ponavljalo vsako leto. Treba je le paziti, da misel na izlete v Slovenijo ne bo tako zavzel vsega duha dijakov, da bi sola postala le sredstvo za izlet in ne za pouk.

Omenil bi še, da sta dva profesorja Srednješolskega tečaja dobila štipendijo in se izpopolnjujeta na ljubljanski univerzi, večje število dijakov absolventov našega tečaja pa so se v Sloveniji s svojim poznanjem slovenščine in slovenske problematike postavili in jim ni bilo treba obiskovati kakih kurzov iz slovenščine. Tudi vrsta profesorjev je lani obiskala Slovenijo v raznih javnih funkcijah.

Lanski 3. letnik pa je izdal brošuro Slovenija tudi moja dežela.

Tečaj je imel svoj odsek v Bariločah ter nekaj dopisnih dijakov po vsej Argentini.

Letos je bila za ravnateljico tečaja izvoljena dr. Katica Cukjati.

REFERENTI ZA MLADINO- BOGDAN MAGISTER

Na povabilo prof. Tineta Vivoda smo dr. Miha Stariha, Franci Žnidar, Dominik Oblak in Bogdan Magister prevzeli skrb za mladinski odsek. Zavedamo se, da je to velika naloga, ker tudi od nas odvisi bodočnost naše skupnosti tu v Argentini.

Dogodki preteklega leta so nam omejili naš prvotni načrt. Zaradi osamosvojitve Slovenije se je delo usmerilo navzven. Pri vseh zunanjih manifestacijah, ki smo jih organizirali, smo tudi prosili pomoč mladih. 28. junija smo pričeli s prvo našo manifestacijo skupno s Hrvati pred jugoslovanskim poslaništvom. 30. junija smo se udeležili mogočne manifestacije pred San Martinovim spomnikom. V povorki smo odšli po cesti Floridi do buenosaireske katedrale, kjer smo se pri službi božji zahvalili Bogu in prosili za Slovenijo. Dan pred manifestacijo so naši mladi razdeljevali letake v središču mesta. 9. julija v nočnih urah smo nalepili okoli 3.000 lepakov po buenosaireskih stenah. 10. julija smo manifestirali pred kongresom. Zanimivost te manifestacije je bila, da se je tam nahajal predsednik Urugvaja, tako da je bila poslanska zbornica večinsko zasedena.

Družila nas je zavest, da smo se prvič v zgodovini čutili enotni ne glede, kakšnega svetovnega nazora smo. Doseglo se je, kar so sanjali in načrtovali naši predniki. Ni bilo zastoj vse opravljeno delo skozi toliko let. Na žalost ni moglo tega doživeti veliko rojakov, ki so leta in leta delali v naših organizacijah in mislili na ta trenutek, čeprav niso vedeli ne dneva ne leta. Hvaležni smo jim za opravljeno delo.

Sedaj je prišel čas, da skupno gradimo, kar ste si zamislili pred tolikimi leti. Mi z našim navdušenjem in starejši z izkušnjami. Oboji pa v spoštovanju in razumevanju. Edino tako bomo premostili težave prihodnosti.

8. marca se je vršil mladinski kongres. Obravnavali smo problematiko maldinskih organizacij. Bili smo prisotni vsi mladinski referenti, predsednik in podpredsednik ter člani sedanjega odbora. Skušali smo se zživeti v probleme mladine in jim pomagati. Besede našega predsednika so bile: Mi vam hočemo pomagati, a probleme boste lahko rešili le sami. Mladinske organizacije morajo same reševati svojo problematiko. Mi jim lahko pomagamo z nasveti in izkušnjami. Tudi po Domovih so se starejši začeli pogovarjati z mladimi in se vzivljali v osebne mladinske probleme. Pogovori so se vršili v prijateljskem vzdušju. Skušamo te akcije nadaljevati z vsemi mladimi po Domovih. Veliko pozitivnih stvari se lahko rodi iz tega. Mislim, da dokler bodo naše družine zdrave, bodo tudi mladi zdravega mišljenja. Če zanemarimo družino, bodo tudi naši Domovi osiromašni.

Ostaja nam še veliko dela, ki se bo lahko izvršilo, če bomo v stalnem stiku z mladimi. Če bomo znali vzgojiti mlajše kadre, jim pokazati smisel organizacije in jih navdušili za slovenstvo, mislim, da bomo lahko uresničili želje naših prednikov. Od vseh odvisi to težko breme. Vi ste nam lahko za zgled in nasvet, pri naših mladih je pa še veliko energije in zavesti za nadaljnje delo.

REFERENT ZA STIKE Z JAVNIMI SREDSTVI OBVEŠČANJA MIRKO VASLE

Razglasitev samostojnosti ter vojske v Sloveniji je pomenilo začetek delovanja medijskega referata. Povezani z vodstvom ter z ostalimi referati ZS smo naše delovanje osredotočili na sledeče cilje:

- Ob razglasitvi samostojnosti in med vojno: časopisje, radio in TV postaje.
- Po vojni: Pomagati pri organizaciji

večerje, ki jo je ZS priredila za argentinske časnikarje. Pomagati pri TV oddaji za postajo iz Castelarja. Sodelovati pri manifestaciji Hrvatov in Ukrajincev. Občasno informirati argentinske medije o situaciji v Sloveniji.

- Ob priznanju Republike Slovenije: časopisje, radio in TV postaje. Informirati o situaciji Miramar, Bariloče, Mendoza.

Kje in kako smo delovali, ne bom sedaj omenjal, kajti je bilo svoj čas obširno objavljeno v Svobodni Sloveniji.

Zahvalil bi se rad predstavniku Republike Slovenije v Argentini g. Božidarju Finku ter dr. Marku Kremžarju za vso pomoč pri podajanju informacij, katere smo potem posredovali argentinskim medijem.

Zahvalil bi se rad tudi mladini, kajti kadarkoli smo jo prosili za pomoč, se je takoj odzvala.

PRVI PODPREDSEDNIK INŽ. JERNEJ DOBOVŠEK

Poleg rednega dela v odboru sta bili še dve področji, ki sta zahtevali posebno pozornost:

- nadomeščanje predsednika sredi lanskega leta
- nadaljevati osebne stike s slovenskimi oblastmi v mesecu januarju 1992.

Proglasitev neodvisnosti Republike Slovenije, napad na mlado državo in borba za obstoj so odprli nova področja udejstvovanja naše osrednje organizacije, Zedinjene Slovenije.

Vsa slovenska skupnost v Argentini se je zavzela, da po svoji moči pomaga Sloveniji ob zgodovinskih dogodkih. Naša organizacija je dala okvir za uspešno delo.

Naš cilj je bil zelo jasen: doseči, da bi Argentina čimprej priznala novo Republiko Slovenijo.

Naš program je bil sledeč:

- 1) Informirati argentinsko javnost o Sloveniji
- 2) Pridobiti javno mnenje za slovensko stvar
- 3) Vplivati na državne kroge za čimprejšnje priznanje

Zato smo organizirali mogočno manifestacijo 30. junija, kjer se je na Plaza San Martín in v stolnici zbrala vsa slovenska skupnost v Argentini, tako predvojne kakor povojne emigracije.

V tem okviru so se odvijali vsi posegi v medijih javnih občil, tako časopisja, radia in televizije. Organizirala se je ekipa sodelavcev, ki so pisali in zbirali argumente, razumljive za argentinsko javnost, in ekipa sodelavcev, ki so aktivno nastopali v občilih.

Poslužili smo se vseh možnosti. Poleg javnih občil smo tudi imeli razna predavanja med argentinsko publiko, tako pri političnih strankah, Rotary Clubu, vplivnih gospodarskih krogih itd. Natančno poročilo je bilo predstavljeno Medorganizacijskemu svetu v mesecu juliju.

Tu se moramo ponovno zahvaliti za izredno sodelovanje vseh, ki smo jih naprosili, ter vseh, ki so se spontano ponudili za to za nas nenavadno delo.

Istočasno smo se pa sestajali s predstavniki glavnih političnih strank v Argentini, tako na strankini ravni kakor v vladi in parlamentu.

Povsod smo naleteli na pozitivno razpoloženje.

Uradno sem predstavljal Slovence na Fiesta de las Colectividades v San Carlos de Bariloche.

Argentina je priznala 16. januarja novo Republiko Slovenijo.

V Sloveniji smo nadaljevali že vzpostavljene stik s slovenskimi civilnimi in cerkvenimi oblastmi. Naš cilj je bil informirati o naši skupnosti v Argentini, prikazati njeno prizadevanje za slovensko stvar ter nadaljevati pogovore o skupnem sodelovanju. V ta namen sem se sestel s predsednikom vlade prof. Peterletom, z ministri Dularjem, Kacinom in Rejem ter z raznimi

drugimi funkcionarji. Pozdravil sem nadškofa Šuštarja ter škofa Piriha v Kopru.

V času našega bivanja v Sloveniji je 15. januarja Evropska skupnost priznala Republiko Slovenijo, 16. pa Argentina, kot prva država v Južni Ameriki.

Bili smo povabljeni kot predstavniki slovenske skupnosti v Buenos Airesu na tiskovne konference, ki jih je sklicala vlada 15. in 16. januarja.

Informiral sem o dogajanjih v Sloveniji našemu tisku preko telefaksa in telefona. Širša argentinska javnost je tudi dobila direktna poročila preko radia na oddajah Radio El Mundo, Splendid in Mitre.

V Sloveniji sem poročal o Argentini in naši skupnosti v reportažah v časopisih Delo in Slovenec poleg revije za mladino Ognjišče.

Za Slovence v Argentini smo dobili knjige, zastave in značke, ki smo jih oddali ZS.

Na vseh posegih sem dobil pozitivno razpoloženje in zanimanje za nas v Argentini. Širša javnost v Sloveniji nas počasi spoznava, sicer je še veliko dela na tem področju.

ODBORNIK JOŽE ŠENK

Finančno poročilo bomo podali prihodnjic.

ODBORNIK ARH. MARJAN EILETZ

Tiskovna konferenca Hrvaške skupnosti dne 28-8-91

Na povabilo g. Rojnica me je predsednik ZS prosil, da se udeležim te tiskovne konference, ki se je vršila v Hotelu Elevage, Maipú 960, in na kateri sta g. Rojnica in g. Petrić informirala argentinske medije o vojaško-političnem položaju na Hrvaškem. Navzočih je bilo okoli 15 oseb. Za našo prisotnost so se nam Hrvati lepo zahvalili.

Slovenska etnološko-folklorna prireditve dne 27-9-91 na Instituto Nacional de Antropología, ulica 3 de Febrero 1978

Po posredovanju Oskarja Moleka smo dobili povabilo od tega instituta, da predstavimo argentinski javnosti našo narodno umetnost ali folkloro. Organizirala se je razstava različnih etnološko zanimivih izdelkov (narodnih noš, zibelk, panjskih končnic, itd.), ki sta jo odlično pripravila arh. Ivan Kogovšek in njegova žena ga. Zofija. Ta razstava je bila odprta več dni. V petek 27. 9. ob 20. uri se je vršila uradna predstavitve, ki se je začela s pozdravnimi govori Oskarja Moleka in direktorice Instituto Nacional de Antropología dr. Diane S. Rolandi de Perrot, nato prikaz slovenskih narodnih plesov, ki jih je izvedla Pristavska folklorna skupina, ter koncert narodnih pesmi Gallusovega zbora pod vodstvom dirigentke ge. Anke Savelli Gaserjeve. Ta večer je bil predstavljen na zavidljivi višini in je žel splošno priznanje, tako od publike kakor od direktorice Instituta, ki se je tudi uradno pismeno zahvalila vsem sodelavcem za tak pomemben kulturni dogodek.

V sklopu teh slovenskih etnoloških manifestacij lahko vključimo tudi predavanje univ. prof. dr. Janeza Bogataja, ki ga je imel 4. oktobra v Museo Roca, kjer je s pomočjo diapozitivnih projekcij prikazal občinstvu neizmerno bogastvo ljudske kulture in umetnosti tega malega naroda.

Instituto Nacional Sanmartiniano je povabil štirideset etničnih skupnosti v Argentini k sodelovanju pri predstavitvi prevodov življenjepisa generala San Martina v njihove narodne jezike. Tako smo naprosili dr. Katico Cukjati in Tineta Debeljaka, da sta pripravila ta prevod. Dne 5. novembra 1991 se je vršila slavnostna proslava v palači Grand Bourg, kateri so prisostvovali predsednik dr. Carlos Saúl Menem, ministri Salonia, Araoz, Dromi in mnogo drugih dostojanstvenikov, kjer so predstavniki vseh narodnosti izročili te prevode osebno predsedniku dr. Menemu. Našo delegacijo je vodil prof. Tine Vivod, prisotna sta bila še p. Lojze Kukovica in arh. Marjan Eiletz. Ob tej priliki se je po končani slovesnosti Tine

Vivod približal dr. Menemu in se mu osebno zahvalil za vse, kar je doslej Argentina storila za Slovence.

Asamblea General de Comisión Ejecutiva de las Colectividades en la República Argentina. Dne 17. decembra 1991 se je vršil sestanek v Club Español, ki sem se ga udeležil kot predstavnik slovenske skupnosti. Ta organizacija druži okoli štirideset različnih narodnih skupin, v kateri pa imajo precejšnjo besedo slovanski in baltski narodi. Njena pomembnost je bila večja v časih pred padcem komunizma, sedaj skuša ohranjati svoj status in izgleda, da se bo teža njene dejavnosti premaknila na probleme priseljencev iz obmejnih držav. Njeni uradni stiki z argentinskimi oblastmi so korektni in dobri, vendar bi v našem slovenskem primeru ne mogel najti kakšne posebne važnosti. Mi Slovenci smo v tej deželi dosegli mnogo boljše stike preko osebnih poznanstev in mislim, da bo treba tudi v naprej delati v tej smeri.

BIVŠI PREDSEDNIK ZS LOJZE REZELJ

je sprejel koordinatorsko delo za pripravo Tedna slovenske kulture v Centro Cultural Gral. San Martín. Organizator tedna je Zedinjena Slovenija, ki je stopila v stik s Slovensko kulturno akcijo in slovenskim ministrstvom za kulturo. Dr. Capuder je imenoval za koordinatorsko delo v Sloveniji časnikarja Marka Jenšterla. Lojze Rezelj je povedal, da sta bili objavljeni dve vabilu k sodelovanju; rok za prijave je pretekel 15. marca, prijaviteli so se štirje interesenti. Obenem pa so osebno vabljeni vsi tisti, ki bi vredno predstavili slovensko kulturo in ustvarjalnost. Dnevi bodo od 3. do 7. julija zvečer, okvirni program pa je sledeč:

3. julija: odprtje programa s slovenskim pevskim zborom Gallusom, pozdravom direktorja kulturnega centra in predsednika Zedinjene Slovenije ter slovenskega ministra za kulturo (ali kdor bi ga zastopal). Sledil bi zgodovinski oris Slovencev (v španščini), nastop tria Ramovš, recitacije Prešerna in Balantiča. Na ogled bodo slikarske, likovne in fotografske razstave.

4. julija: likovni večer.

5. julija: glasbeni večer.

6. julija: literarni večer.

7. julija: zaključni spored s folklornimi nastopi.

PREDSEDNIK PROF. TINE VIVOD

V uvodu se je najprej zahvalil vsem odbornikom in sodelavcem, ki so s svojim delom pripomogli, da mu je bila naloga lažja. Predvsem se je zahvalil Emilu Cofu, letošnjemu 80-letniku, za vse njegovo delo v pisarni. V svojem govoru je poovzel delo ZS:

„Nove in izredne razmere v Sloveniji so mogočno odjeknile tudi med Slovenci v Argentini. Kratak pogled v preteklo poslovno leto bi bil naslednji:

V začetku maja smo sprejeli pevski zbor Gallus, ki je odšel v Slovenijo.

V maju so bile tudi volitve delgovatov za SSK, kjer so že sodelovali predvojni naseljenci. Za ta kongres sta ZS in Medorganizacijski svet izdala pomembno izjavo glede izseljenstva, politične emigracije in domobrancev.

2. junija je bila spominska proslava.

20. junija sem odšel v Ljubljano in ostal tam do 16. julija. Nadomestoval me je podpredsednik inž. Dobovšek.

25. junija smo slovenski delegati za SSK prisostvovali v parlamentu v Ljubljani proglasu slovenske samostojnosti.

26. junija pa smo doživeli slavnostni razglas slovenske samostojnosti na trgu pred slovensko skupščino.

Od 27. do 30. junija bi se moral vršiti SSK, pa je bil preklican zaradi napada jugoslovanske vojske. Bil sem predsednik prvega slavnostnega zborovanja. Veliko so glasja z drugimi emigrantskimi delegacijami.

30. junija je predsednik Peterle poslal pismo Slovincem v Argentini, pa žal ni moglo biti prebrano na proslavi ki se je vršila tu istega dne.

Obiskal sem predsednika Peterleta in razne ministre. Tam sem imel vse na razpolago za zvezo z argentinskimi radijskimi postajami.

27. julija sva z arh. Eiletzom govorila o SSK pri SKA.

11. avgusta sem obiskal Mendozo ob 42-letnici društva Slovencev v Mendozi, kjer že imajo Trg republike Slovenije.

Roj slovenskih srednješolcev, Rast XX je v začetku septembra odšla v Slovenijo. Posrečilo se nam je, da smo zadovoljivo uredili izostaneke treh tednov v argentinskih šolah z ministrsko resolucijo.

Oktober nas je obiskal etnolog dr. Janez Bogataj.

V začetku novembra smo predstavili v Instituto Sanmartiniano slovenski prevod življenjepisa San Martina (Cukjati, Debeljak) in se srečali s predsednikom Menemom

20. novembra sem predstavil slovensko skupnost koprskemu škofu dr. M. Pirihi.

28. novembra je bila 50-letnica našega časopisa Svobodne Slovenije.

Zvesto smo sledili dogodkom doma in vsem priznanjem ki jih je doživela slovenska država, do danes že 50.

In tako se je zgodilo, da je bila Slovenska hiša 1. februarja tako polna kot še nikoli. Imeli smo zahvalno prireditev s sv. mašo, govorom in napitnicami, ko je Argentina prva med ameriškimi državami priznala Slovenijo. Spet nepozabna slovenska prireditve!

V marcu sem se udeležil mladinskega zborovanja in začetka naših osnovnih šol.

Na pot v Slovenijo pripravljamo Rast XXI.

Posebej naj omenim sožitje s predvojnimi naseljenci. To se je pokazalo ob 15-letnici Svetogorske Marije v Villa Devoto, še bolj pri skupni sestavi delegatov za SSK, kjer smo dosegli povečano število delegatov. Pomembno je bilo njihovo število pri največji slovenski manifestaciji v Buenos Airesu. Bliža se teden slovenske kulture in knjižni sejem. Povezani smo z odborniki Triglava in sodelavci.

Trgu Republike Slovenije v Mendozi je sledila ulica Republike Slovenije v Castelarju, kjer bo v bližini Pristave v cerkvi Señor de los Milagros postavljena slika brezjanske Marije.

Postalni smo zanimivi. Kar ponujajo se nam obiski iz Slovenije: pevec Sifrer, koroški Gallus, skupina filozofov, itd.

Toliko se govori in piše o potrebi kulturne in etične obnove. Mi temu rečemo: narodna in krščanska obnova.

To je držalo pokoncu narod doma tliko stoletij in to smo prinesli izseljenci tudi sem v Argentino.

V tem znamenju stopimo v 45. leto Zedinjene Slovenije! Pod svobodnim soncem!”

POROČILO NADZORNEGA ODBORA

je v odsotnosti Stanka Oberžana prebral lic. Tine Selan:

Pregledal sem vsa potrdila za dohodke in izdatke in ugotovil, da so bila pravilno izstavljeni in vključeni v knjigovodstvo.

Zato priporočam obnemu zboru, da predloženo dokumentacijo odobri s priznanjem vsem, ki so delo zglede opravili. Buenos Aires, 22. marca 1992.

Ob koncu poročil se je razvil pomenek o vsem, kar smo slišali. Najprej je Božidar Fink v imenu ministrstva za zunanje zadeve Republike Slovenije čestital za napore ter se zahvalil vsej organizirani slovenski skupnosti za pomoč, da je Argentina tako hitro priznala Republiko Slovenijo.

Emil Cof je povedal, da zaenkrat računalnik še ni v rabi. Zanima ga, kdo je ponudil Teden slovenske kulture. Inž. Dobovšek je razložil, da se skupina ljudi ukvarja s pripravo programov, s katerimi bo možen hiter pregled članstva in članarine,

pisanje pisem in administracija društva ter našega lista. Prof. Tine Vivod pa je pojasnil, da je vabilo prišlo preko osebnih stikov sester Andreje in Marjetke Dolinar z vodstvom Kulturnega centra.

Na vabilo predsednika Vivoda je dr. Janez Arnež razložil svojo prisotnost med nami: v Ljubljani je ustanovil Slovenski katoliški inštitut Studia Slovenica in zdaj zbira po vsem svetu arhiv-knjiznico o emigrantih. Dva kontejnerja iz ZDA in Kanade je že odpravil v Slovenijo, zdaj pripravlja enega iz Argentine. Kaže, da bo inštitut dobil svoj sedež v šentvriških škofovih zavodih. Emil Cof je predlagal, naj bi tisti, ki ne žele oddati svojih arhivov, naredili fotokopije teh in jih oddali dr. Arnežu.

POTRDITEV ČLANARINE

Upravni svet je na svoji seji 19. decembra 1991 na osnovi pooblastila rednega občnega zbora 30. marca 1980. leta sklenil, da za leto 1992 velja sledeča članarina:

Za samske \$ 1.- mesečno odn. \$ 12.- letno in za družine \$ 1.50 mesečno odn. \$ 18.- letno.

Posmrtninska podpora se s 1. 1. 1992 dvigne na \$ 70.- za vsak smrtni slučaj.

Odbor si pridržuje pravico v teku leta povišati članarino, če bi se zelo povečala inflacija. V naprej plačana članarina se ne spreminja; neporavnana članarina za pretekle mesece pa se obračuna po novi.

Zaostala članarina za prejšnja leta se do letošnjega Slovenskega dne še obračunava v višini članarine za leto 1991; potem pa se bo obračunavala po novi.

SLUČAJNOSTI

Predsednik Duštva Slovenska pristava Janez Jelenc je povedal, da je dne 19. marca na izredni seji občnega zbora v Moronu bilo sprejeto preimenovanje ulice Montes (na kateri je Pristava) v „República de Eslovenia“. Dne 5. aprila bo zato najprej slovensko ustoličenje podobe Brezjanske Marije v cerkvi Nuestro Señor de los Milagros (kjer župnikuje Franc Himmelreich), nato pa pred Pristavo odkrite plošče.

Na predlog upravnega odbora društva je občni zbor potrdil imenovanje dr. Milana Komarja kot častnega člana duštva. Imenovanje je le skromno priznanje in zahvala za njegovo dolgoletno intelektualno delo predvsem v argentinski javnosti, ki je veliko doprineslo, da je slovensko ime znano v raznih argentinskih krogih.

Prav tako je OZ odločil, da so vnaprej častni člani oproščeni plačevanja članarine.

Arh. Eiletz je vprašal, če je v načrtu kaka posebna zahvala predsedniku Menemu za priznanje samostojnosti Slovenije in kakšni so odnosi s predvojno emigracijo. Predsednik Vivod je povedal, da je naprošena avdienca pri dr. Menemu, da pa bi bil Teden kulture primerna prilika za to, če se bo dalo tako organizirati. Kar se tiče stikov s tkim. staronaseljenci, ki so vzpostavljeni že od priprav na SSK dalje, je povedal, da jim je bilo poslano vabilo za na letošnji Slovenski dan. Važno je, da so tudi oni organizirani, povezuje pa ta tekla v vrhovih, ker ima pač vsaka skupnost svojo identiteto.

Na vprašanje, katero zastavo, narodno ali državno, naj bi uporabljali, je prof. Vivod odgovoril, da društvo pripravlja kopije argentinske in slovenske himne, razmerje med zastavo in grbom ter protokol za uradne obiske. Božidar Fink je pa še pojasnil, da še ni nobenega zakona, ki bi urejeval uporabe teh narodnih in državnih simbolov.

Joža Markež je povedal, da ga zelo moti, ko po časopisih in drugih medijih zamenjujejo Slovenijo s Slavonijo. Inž. Dobovšek, Mirko Vasle in Božidar Fink so nato povedali o svojih intervencijah tako na uredništvih in redakcijah kot pred vojaškim štabom, ki je sprožil napačne zapise.

Ob koncu se je predsednik Vivod ponovno zahvalil za obisk in prosil, da bi se vsak, ki je imel stike z osebno v okviru priznanja Slovenije še posebej zahvalil za njihovo sodelovanje.

BLAGOSLOVLJENE PRAZNIKE
GOSPODOVEGA VSTAJENJA
VOŠČI VSEM ROJAKOM

ZEDINJENA SLOVENIJA

Blagoslovljene praznike Gospodovega vstajenja vošči vsem rojakom

BAJDA S.R.L.

PARKET

Juan B. Alberdi 3981 Tel.: 67-2494 Capital Federal
Pelliza 3341 - Olivos - Tel.: 799-3902/3365
9 de Julio 2050 (5523) Jesús nazareno - Glien
Mendoza - Tel.: 26-3729 - Telex 55217 (AR TTAMZ)

Blagoslovljene velikonočne praznike
želi vsem rojakom

Estudio jurídico Fink - Rodriguez Varela

Civilne, kazenske, trgovske zadeve. Delovna razmerja.
Posvetovanja. Zapuščine

Larrea 929 - PB „A“ Tel.: 961-2163 (1117) Capital

ROJAKOM V ARGENTINI IN PO SVETU

BLAGOSLOVLJENO VELIKO NOČ!

OBLAK

ALMAFUERTE 3868

SAN JUSTO

Blagoslovljene praznike Gospodovega vstajenja žele vsem rojakom

TONE PODRŽAJ in SINOVI

Industrijsko metalurgično podjetje in montiranje strojev
Diagonal 160 Nº 5776/82 - Tel.: 769-0581 - Villa Ballester

Srečne in blagoslovljene velikonočne praznike
vam želijo

Janez Jakoš in sinovi

Rivadavia 13410
Colón 17
Pizzurno 554
Tel.: 654-4869 - Ramos Mejía

**Kreditna zadruga Sloga
in Mutual Sloga**

Bmé Mitre 97 Tel.: 658-6574/654-6438 Ramos Mejía

VOŠČITA VSEM SVOJIM ČLANOM
IN PRIJATELJEM V ARGENTINI IN
PO SVETU ZA VELIKONOČNE PRAZNIKE
VELIKO BLAGOSLOVA, ZADOVOLJSTVA IN MIRU!

Blagoslova in milosti velikonočne praznike
vošči cenjenim strankam in rojakom

MALIVILKO

Splošno kompjutersko stavljenje
Diagramacija in izdelava vsakovrstnih tiskarskih originalov

Defensa 893 - 1. nadstr. - (1065) Buenos Aires - Argentina - Tel.: 362-7215/1346 - Fax: (54-1) 362-7215

Vesele velikonočne praznike želi

PLANIKA

trgovina z delikatesami

nudi prekajeno meso, jezike, svinjska rebrca, hren, barve za pirhe, itd.

Belgrano 308 - Morón - Tel.: 628-9932

Nasproti moronske katedrale
od ponedeljka do sobote, 8.30-13.30 in 16.00-20.30

LEGAJO 3545-82

IZ ILIRIA TUR ŽELIMO

vesele velikonočne praznike vsem rojakom po svetu

Veliko nas bo letos v Sloveniji, še je čas, da se pridružite našim skupinam, ker smo dobili še nekaj prostora za 3. junija na Brnik, povratek 3. septembra in 19. julija za Trst, povratek 1. septembra. Sprejemamo prijave za izlet na Sv. Višarje 22. julija iz Ljubljane in Gorice. Informacije v naši poslovalnici vsak dan od 9. do 19. - Tel.: 441-1264/1265 - H. Yrigoyen 2742 - San Justo

Srečne in blagoslovljene
velikonočne praznike

Standmetal s.a.

ENTRE RIOS 3763

SAN JUSTO

Blagoslovljene velikonočne praznike voščita vsem rojakom

MARJAN IN HELENA LOBODA

ZAVAROVANJA

Sarmiento 385 - 1. nad. pis. 10

Tel.: 312-2127

(1041) Capital

Vošči vsem rojakom
blagoslovljeno
velikonočno praznike

Luis Vernet 4225
Remedios de Escalada
Tel.: 248-4021

NOVICE IZ SLOVENIJE

SLOVENCİ V ARGENTINI

LJUBLJANA — Odprli bodo novo športno gimnazijo v Šiški, ki bo imela svoje prostore v srednji železničarski šoli. V njej bodo letos štirje razredi prvega letnika.

LJUBLJANA — Izšla je kasetna in CD Zbrana dela 77-88, skupine Pankrti. To je bil ansambel nekomformističnega kova, ki je kritiziral in ironiziral na grob način stanje v Sloveniji v tistih letih. Njihova glasba je bila zmes punka, novega vala, rock and rolla in skaja.

LJUBLJANA — Z obiskom slovenske državno-gospodarske delegacije v Moskvi so uredili blagovno menjavo z Rusijo. Z dolgovi so si zagotovili dosedanj raven dobave nafte in plina iz Rusije.

GRADEC, Avstrija — Na graškem sejmu je paviljon št. 14 imelo jugoslovansko gospodarstvo. Po razpadu Jugoslavije je paviljon zapuščen, zato ga bo uprava sejma obnovila in ponudila slovenskemu in hrvaškemu gospodarstvu. Ponudbo so podpisali za pet let, pri čemer se bodo Hrvatje in Slovenci vsako leto dogovorili, kdo bo razstavljal na spomladanskem in kdo na jesenskem sejmu. Če bi pa kdo hotel vseeno razstavljal, ko mu ne pripada, si bo moral poiskati prostor v kakem drugem paviljonu.

BERLIN, ZRN — Na letošnjem mednarodni berlinski borzi so Slovenijo uvrstili v letošnje turistično sezono štiri velike agencije, sekretar v nemškem zveznem ministertvu za gospodarstvo pa je izjavil, da je Slovenija varna država, kar smatrajo opazovalci za važen sunek za letošnjo sezono.

LJUBLJANA — Triangel je naslov novega slovenskega filma, ki ga je režiral Jure Pervanje, v glavnih vlogah pa igrajo Barbara Lapajne, Miran Ploh Dornik, Janez Škof, Boris Cevazza in drugi. Kritika ga je uvrstila med nežne, bele in lahke filme.

LJUBLJANA — Portret Huga Wolfa je naslov CD plošče, ki jo je posnela sopranistka Ana Pušar, pri klavirju pa jo je spremljal Andrej Jarc. Plošča prinaša enaindvajset Wolfovih samospevov iz raznih skladateljevih ciklov (Wolf je avstrijski skladatelj slovenskega porekla; 130-letnico njegovega rojstva so lani praznovali po vsej Evropi).

KRŠKO — Krščanski demokrati so izjavili, da je negospodarsko misliti na predčasno zaprtje jedrske elektrarne, saj že deset let uspešno in varno deluje, zato nasprotujejo referendumu, ki naj bi izsilil zaprtje do leta 1995, ker predlagatelji referenduma zasipajo ljudi z nerestnimi in nestrokovnimi argumenti. Poleg tega bi predčasno zaprtje povzročilo veliko narodno gospodarsko škodo.

LJUBLJANA — Iz Mundovega sklada so letos podelili 63 celoletnih in 8 enkratnih stipendij, zdaj pa še 7 novih. Te stipendije podeljujejo najuspešnejšim študentom, bodočim strokovnjakom na ljubljanski ali mariborski univerzi. Dr. Franc Munda je leta 1911 tudi zapustil zemljo in hišo v Ljubljani (Ferantov vrt) za stipendije, cesar danes še ni izvedljivo. Zato si univerza prizadeva, da se stvar razjasni in dobi od mestne občine lastninsko ali upravljalsko pravico.

LJUBLJANA — Kostanjem v mestu, na Rožniku, Golovcu in Šišenskem hribu so dnevi šteti zaradi kostanjevskega raka, ki je bil prenešen v drugi svetovni vojni iz Amerike z lesenimi zaboji za strelivo. Sušijo se tudi drugod po Evropi; najmanj je občutljiv divji kostanj, a nima na ljubljanskem območju zadosti globokih tal in millega podnebja, zato se tudi suši. Novih mladik pa tudi ne sadijo, ker bi zaradi raka hitro pomrle.

KRANJ — Za najboljše slovensko dramsko besedilo je Društvo slovenskih pisateljev proglasilo delo Ivana Svetine z naslovom Vrtovi in golobica. Zanj je dobil nagrado Slavka Gruma, ki se podeljuje od leta 1979.

LJUBLJANA — Računalniški virus Michelangelo je tudi po Sloveniji razsajal. Sicer je napadal že lansko leto, tako da je žrtev okoli 50. Največ jih je bilo iz celjskega okraja, ker je tam nekdo prodajal okužene računalnike. Vendar je v ljudi prišel smisel za „profilakso“, zato kupujejo licenčni softver, manj pa se poslužujejo divjega kupovanja softvera.

LJUBLJANA — Lanska slovenska povprečna plača je znašala 16.800 tolarjev, kar je za 14,7% manj od predlanske. Tudi kupna moč — v primeri z nemško marko — je padla: v januarju 1991 je po srednjem kursu bilo lahko dobiti 795 mark, decembra lani pa le še 396 mark.

BREGINJ — Eden izmed največjih požarov so doživeli na Breginjskem Stolu, kjer naj bi v tednu pogorelo okoli dva tisoč hektarov. Sicer je zgorelo predvsem grmičevja, trava in kmetijsko manj zanimive površine. Pa tudi tisoč mladih smrekovih drvcev in napeljava v breginjskega TV pretovornik. Požar pa je zanetil domačin, ki je na svojem polju požigal zimske ostanke.

JESENICE — V marcu so odpeljali zadnji sod s posebnimi odpadki na Finsko, kjer bodo sežgani. Vseh sodov je bilo 4.880, skupni stroški za vzorčenje, analize, prevoz in sežig pa so znašali okoli 20 milijonov avstrijskih šilingov.

LJUBLJANA — NSRAO je sifra za nizko in sredneradioaktivne odpadke. Za te odpadke že dolgo vrsto let iščejo primerna prostora, kamor bi jih lahko varno odlagali. Seveda se jih noben kraj ne občinja ne mara usmiliti in je zato težko najti lokacijo zanje. Po 2. stopnji izbora so ostala naslednja možna območja: Jamnica (Ravne na Koroškem), Otiški vrh (Dravograd), Haloze (Ptuj, Slovenska Bistrica), Gorenji Leskovec (Krško, Sevnica) in Breze (Laško). Ker je Hrvaška solastnica jedrske elektrarne Krško, je zato tudi odgovorna poiskati možna odlagališča. Te naj bi že določila, vendar jih še niso predstavili javnosti.

LJUBLJANA — V Moskvi, na ulici Tagnjika, so ustanovili mešano podjetje, pri katerem je Metalka Commerce večinski lastnik. Metalka se je povezala s slovenskimi podjetji, ki bi lahko ponudili svoje produkte Moskovičanom s trdo valuto. Predvsem so to pohištvo, gospodinjski aparati, kozmetika in še kaj. Kvaliteta naj bi bila vsaj po slovenski, če že ne svetovni meri.

HAMBURG, ZRN — Herderjevo nagrado je letos dobila slovenska raziskovalka pesemskega izročila Zmaga Kumer za vzdrževanje in spodbujanje kulturnih stikov med narodi na Vzhodu in jugozahodu Evrope in je pripomogla k ohranitvi in pomnožitvi evropske kulturne dediščine. Nagrado bo prejela v mesecu maju na dunajski univerzi.

LJUBLJANA — Kljub veliki brezposelnosti je ustreznega delavca vendarle težko dobiti. Opaziti je tudi, da bo kmalu vedno manj ponudbe delavcev z visoko izobrazbo in ustreznimi delovnimi izkušnjami, ker so večinoma že zaposleni in se ne odločajo lahko za zamenjavo podjetij. Zaposlovanje ekonomistov in poznavalcev tujih jezikov ni težko, ker je veliko ponudbe in povpraševanja. Primanjkuje pa negovalcev bolnikov in takih, ki bi pomagali starejšim ljudem ali psihično prizadetim in podobno.

Osebnostne novice

Krščen je bil v Pilarju Boris Aleksander Papež, sin Gregorja in ge. Tilke roj. Močnik. Botrovala sta Kati Močnik in Franci Papež. Krstil pa ga je delegat dr. Alojzij Starc.

Čestitamo!

ZVEZA SLOVENSКИH MATER IN ŽENA

SPOROČILO

Ob začetku svojega 26. poslovnega leta Zveza slovenskih mater in žena preverja osnove svojega delovanja in prihaja do sledečih zaključkov:

Z zadoščenjem ugotavlja, da mora in more ostati pri svojem prvotnem pravilniku in zamisli o delu, ker

- tudi spričo nepričakovano pozitivnega razvoja dogodkov v domovini in v svetu ostaja potrebna in splošno koristna;

- ohranja svojo identiteto med Slovenci v Argentini, tako zaradi svojega porekla kakor po svojem namenu. Vse delovanje Zveze temelji in se hrani iz krščanstva, kateremu je življenje sveto od spočetja do smrti;

- nismo emigracija v navadnem pomenu besede, ampak del slovenske diaspore, ki se je nujno morala umakniti pred uničevalno jezo totalitarističnega nasilja, in kot takšna nikoli ni iskala niti bila deležna skrbi Slovenske izseljenke matice;

- se veseli in čestita slovenskemu narodu doma in njegovim voditeljem ob uresničenju tisočletne težnje po lastni državi in

vstopu Slovenije v krog svobodnih in samostojnih narodov;

- kakor delu narodnega telesa v svetu nam naravno in samoumevno pripada pravica slovenskega državljanstva — po krvi in neprekinjeni duhovni povezanosti z domovino;

- je Zveza za naše mrtve onstran vsake misli na maščevanje. Po minulem strašnem pohodu smrti, solzá in silnega gorjá jih pa ima za duhovne zmagovalce v trpljenju in odpustanju, kar ji pomeni neprecenljivo dragoceno, vir moči in poroštvo boljše bodočnosti.

Za Zvezo slovenski mater in žena
Pavlina Dobovšek - predsednica
Irena Fajdiga - tajnica
prof. Nadislava Laharnar -
 za nadzorni odbor
 Buenos Aires, 12. aprila 1992.

Predavanje dr. Jureta Marina

V okviru zdravstvenega odseka Slomškovega doma je v nedeljo, 8. marca predaval kardiolog dr. Jure Marin o srčnih boleznih. Glavni poudarek je dal predvsem na preprečevanju teh, kar je v veliki meri stvar pametne prehrane in načina življenja. S pomočjo grafikov in statistik ter bogate izkušnje je pokazal na rizične faktorje pri boleznih srca, s koristnimi nasveti pa je nakazal, kako lahko ta obolenja preprečimo oziroma vsaj zmanjšamo. Lepa udeležba poslušalcev je pokazala, da so te vrste predavanja zelo koristna, in upamo, da nam bo voditelj odseka dr. Boris Štrfliček pripravil še vrsto predavanj z zdravstvenega področja.

Naše šole na pragu novega leta

Z nedeljsko prireditvijo 15. marca v Slovenski hiši so se odprla vrata enajstim slovenskim šolam v Argentini. Odprla v štiriinštiridesetem letu svojega obstoja in prvem letu slovenske državnosti. Odprla ob izredni udeležbi slovenskih otrok in družin, številnega učiteljstva in katehetov ter ob častni navzočnosti prelata dr. A. Starca, predsednika Zedinjene Slovenije prof. T. Vivoda in gospe, pooblaščenca slovenske vlade Božidarja Finka in gospe, konzularnega svetovalca pri slovenskem zunanjem ministertvu E. Kopusarja in našega ameriškega rojaka dr. J. Arneža.

Sedem slovenskih zastav v rokah mladih zastavonoš je ob svojem vohu v cerkev Marije Pomagaj poudarilo navzočnost dveh vrednot, iz katerih rastejo naše šole: vero in narodnost. Sv. mašo v čast Sv. Duhu je daroval dr. A. Starc. V mašnem nagovoru je otrokom, staršem in učiteljstvu položil na srce prošnjo k Sv. Duhu za dar modrosti. Božjo besedo so posredovali — poleg njega — učiteljstvo in starši Jurčičeve šole. Ubrano petje je spremljala na orglah prof. Andrejka Selan.

Drugi del prireditve se je razvil v polnozasedeni veliki dvorani. Prvi pozdrav so navzoči stojé izpeli s slovensko državno himno šolskim zastavam. Drugega je izrekel šolski referent Zedinjene Slovenije France Vitrih vsem šolarjem, učiteljstvu, staršem in gostom. Tretjega je z vzpod-

budnimi besedami naslovil na navzoče predsednik prof. Tine Vivod.

Lični prospekti so — poleg predhodnih obvestil v našem časopisu — javljali pravljično igro „Čarovnik iz Oza“. Zanimanje je bilo splošno, saj marsikateri otrok pozna zgodbo s televizijskega krana ali gledališkega odra.

Čim so se — po uvodni besedi Toneta Rodeta o vsebini igre — prižgali žarometi na podeželsko sceno Kansasa in sta stranski oder zasedla dva pristna tamkajšnja muzikanta, je izginil vsak dvom o uspehu igre. Sicer ga že samo ime mlade režiserke Andrejke Vombergar ni dovoljevalo. Poznamo njeno delo in sposobnost iz preteklih uspelih odrskih del.

O izvedbi igre, ki je v soboto 22. marca doživela svojo drugo uprizoritev, smo lahko brali v našem časopisu. Če dodamo še to, da se je vse dogajanje razvijalo brez odmora, smo dodali zadnji doseženi pogoj za uspeh.

Utemeljena je bila zato med zavzetim ploskanjem zahvala Franca Vitriha s šopkom cvetja voditeljici Slomškove šole Lenčki Malovrh, režiserki Andrejki Vombergar ter vsem nastopajočim in sodelujočim.

Tako so naši šolarji z vsem veseljem, učiteljstvo pa z novim optimizmom doživeli novi šolski začetek. Naslednjo soboto, 22. aprila se bo ves ta živ-zav vsul skozi vrata naših šol. Bog ga blagoslovi!

BOG ŽIVI VES SLOVENSKI SVET!**SLOVENSKI DAN**

26. aprila v Slomškovem domu

- Ob 11. uri dviganje zastav. Nato sv. maša, pri kateri bo pel SPZ Gallus. Lepo vabljene narodne noše.
- Ob 12.30 kosilo. Prijavite se pri predsednikih domov
- Ob 16. uri odrska predstavitev igre „Naša kri“ v režiji Maksa Borštnika
- Ob 18. uri na dvorišču slavnostni govor dr. Julija Savellija.
- Ob 18.30 veselica na prostem s folklornimi nastopi in plesom. Sodeluje Slovenski instrumentalni ansambel.
- V teku dneva lahko obiščete stojnice naših domov
- Rojaki iz Bariloče sodelujejo tudi z razstavo o planinski dejavnosti tamkajšnjih Slovencev

VSI LEPO VABLJENI!**MALI OGLASI**

Splošna pomoč in nasveti o industrijski higieni in varnosti; Tel: 659-3574; **Viktor Fekonja**

PSIHOANALIZA

Psihoanalitični konzultorij; lic. psih. Marko Mustar; Santa Fé 3228, 3º „M“ — Capital — Tel: 83-7347 in 71-3546.

ELEKTRONIKA

Električni material za industrijo in dom. **Elektro Ader** - Franci Jarc. Av. Ader 3295 - Munro; Tel.: 766-8947 / 762-1947

Varnostni elektronski sistemi (alarmi) za hiše - tovarne - avtomobile. Inž. Janez M. Petkovsek, Amiant 9969 - Tel.: 769-1791 - Loma Hermosa

Kadar se o računalnikih (kompjuterjih) govori, inž. Janez Kocmur vam poskrbi. Tel.: 651-7459 - Brandsen 2167 - San Justo.

SERVIS

Dolenc Lojze - popravila barvne TV, video-kaset, radio snemalcev, kaset in audio - Cerviño 3942 - San Justo - Tel.: 651-2176.

ZOBOZDRAVNIKI

Viktor Leber - splošna odontologija, implantacijski integracijski; sreda in petek, od 14 do 18; Belgrano 3826 - 7. nadstr. „B“ - San Martin - Tel.: 755-1353.

ARHITEKTI

Arh. Aleksander Jure Mihelič - Načrti in vodstvo novih zidanih in prenovitve v Buenos Airesu, Miramaru in okolici. Tel.: 631-9600 in 0291-22977.

TURIZEM

Potovanja, skupinske ekskurzije, letalske in pomorske vožnje poskrbi po ugodni ceni **Marjeta Senk** - Tel.: 762-2840.

Turizem Bled - Najugodnejše cene za polet z avionom in turizem po svetu - Tel. 628-9504

LEGAJO Nº 3545-82

Počitnice, izletu in potovanja v domovino informacije, hotelske namestitve, avtobusni prevozi, posredovanje vizumov in menjalnica. H. Yrigoyen 2742 - San Justo - Tel.: 441-1264/1265

ADVOKATI

dr. Vital Asič — odvetnik - ponedeljek, sredo, petek od 17 do 19 - Don Bosco 168 - San Isidro - Tel.: 743-5985.

dr. Franc Knavs — odvetnik - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadstr. „E“ - Capital - Tel.: 45-0320 in 46-7991

dr. Mariano Radonič, odvetnik, od ponedeljka do petka od 17 do 20 ure, Mar del Plata in okolica. Olavarría 2555, Mar del Plata (7600) Tel.: (023) 51-0180/0177

SANITARNE NAPRAVE

Sanitarne in plinske naprave — privatne - trgovske - industrijske - odobritev načrtov — Andrej Marolt - Avellaneda 216 - San Miguel - Tel.: 664-1656.

ZA DOM

Matija Debevec - soboslikar. Barvam stanovanja, pohištvo. Peguy 1035 - (1708) Morón.

Alpe Hogar — **Stane Mehle** - vse za vaš dom - L. Vernet 4225 - (1826) Rem. de Escalada - Tel.: 248-4021.

Garden Pools — konstrukcije bazenov - filtri - avtomatično zalivanje - Andrej Marolt - Pte. Illia (Ruta 8) Nº 3113 - (1663) San Miguel - Tel.: 664-1656.

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda — Sarmiento 385 - 1. nadstr., pis. 10 - Buenos Aires - od 11 do 18.30 - Tel.: 325-2127.

Kreditna Zadruga SLOGA — Bmč. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA — Bmč. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA — PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Uraduje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA — PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - Monte 1851 - Uraduje od sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Nande Česaček).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 651-1760. Uraduje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gdč. Julka Moder).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 755-1266 - Uraduje ob četrtkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (g. Stanko Oberžan).

SLOVENC NA PRIMORSKEM

SPREHODI PO TRSTU je naslov knjigi, ki jo je napisala Ljubka Smoltak, doma v Mačkovljah. V njej opisuje predvsem tisti Trst, kateremu je dala zunanjo podobo zgodovina in je namenjena predvsem osnovnošolskim in srednješolskim otrokom, pa vsem, ki jih zanima spoznati mesto.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE v Trstu je redstavlilo Cankarjevo prvo dramo Romantične duše. Režiral je Vinko Moderndorfer, igrala pa Anton Petje in Miranda Caharija, med drugimi; kritika je izvedbo uvrstila med najbolj uspele odrske postavitve zadnjih let v SSG.

Mogoče ne veste, da...

— da je Igor Vrabec, tržaški Slovenec, ki živi v Angliji, s pismom pozval kar osemdeset angleških parlamentarcev, naj podprejo samostojnost Slovenije...

— da so raziskovalci našli na Kitajskem izredno majhen Koran, ki je dolg 2,7 cm in tehta 6 gramov...

— da je v istem zborniku mladi literarni zgodovinar Igor Grdina objavil daljšo študijo „Poezija slovenskega zdomstva 1945-1965“...

— da se bodo junija predstavili v Cankarjevem domu v Ljubljani na skupnih kulturnih dnevih Slovencev iz Italije, Avstrije in Madžarske...

Mladika, Trst, št. 1; 1992**BOLNIČARKA**

(enfermera)

dobi službo v Rožmanovem domu.
Javite se na telefon: 258-8952.

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE
Director: Valentín B. Debeljak
Proprietario: Eslovenia Unida
Redacción y Administración:
RAMON L. FALCON 4158
(1407) BUENOS AIRES
ARGENTINA
Teléfono y Telefax: (54-1) 643-0241

Glavni urednik:
Tine Debeljak ml.
Uredniški odbor:
Tone Mizerit, dr. Katica Cukjati,
Gregor Batagelj

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO Concesión Nº 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión Nº 3824

Registro Nac. de la Propiedad
Intelectual Nº 85.462

Naročnina Svobodne Slovenije:
za Argentino \$ 50; pri pošiljanju po pošti pa \$ 55; ZDA in Kanada pri pošiljanju z letalsko pošto 100 USA dol.; obmejne države Argentine 90 USA dol.; Evropa 110 USA dol.; Avstralija, Afrika, Azija 120 USA dol.; ZDA, Kanada in Evropa za pošiljanje z navadno pošto 75 USA dol.

Če ke na ime „ESLOVENIA LIBRE“.

Stavljenje in oblikovanje:

MALIVILKO - Telefax: (54-1) 362-7215

Talleres Gráficos "VILKO" S.R.L.,
Estados Unidos 425 - Tel./Fax: 362-7215
(1101) Buenos Aires

OBVESTILA**ČETRTEK, 16. aprila:**

Veliki četrtek v Slovenski cerkvi Marije Pomagaj sv. maša ob 19. uri.

PETEK, 17. aprila:

Veliki petek v Slovenski cerkvi Marije Pomagaj pasijon, sv. opravilo in čiščenje svetega križa ob 19. uri.

SOBOTA, 18. aprila:

Velika sobota v Slovenski cerkvi Marije Pomagaj slovesno bogoslužje ob 22. uri.

SOBOTA, 25. aprila:

Redni pouk slovenskega Srednješolskega tečaja v Slovenski hiši ob 15.

NEDELJA, 26. aprila:

Slovenski dan v Slomškovem domu

SREDA, 6. maja:

Seja Zveze slovenskih mater in žena z zanimivim predavanjem, v Slovenski hiši ob 17. uri.

V življenju težko preizkušen je odšel k Bogu, dobro pripravljen na večno življenje, dne 9. aprila 1992, v starosti 57. let

Branko Štancar

Pokopali smo ga na pokopališču v Lomas de Zamora.

Iskreno se zahvaljujemo gg. lazaristom: župniku Janezu Petku, g. Jakobu Bartetu za obiske in zadnjo popotnico, g. Jožetu Bokaliču in misijonarju Radu Šušniku iz Madagaskarja za pogrebno mašo in molitve ob grobu. Posebno se zahvaljujemo prelatu dr. Alojziju Starcu za skrb, obisk in molitve.

Hvaležni smo dobrim sestram iz Doma sv. Vincencija: Lavrenciji in Eriki za pomoč v boleznih. Bog naj obilno poplača vsem rojakom iz Slovenske vasi, ki so mu darovali kri in čuli ob njegovi bolniški postelji podnevi in ponoči ter mu z ljubeznijo lajšali bolečine.

Priporočamo ga v molitev.

Žalujoči: sestre: **Filomena vd. Jesih,****Ljudmila vd. Lovrenčič** in**Jožica por. Rot z možem Zdenkom;**nečaki: **Irena z možem Carlosom Benegas, Vida Lovrenčič** z družino,**Peter z ženo Mari Glinšek, Tomi z družino, Andrej z družino, Pavle** z družino v Sloveniji, **Viktor, Sonja z možem Vicentejem Marzullo** in**Boris;**nečaki vnuki: **Bernard, Valerija, Martinka, Hernán, Simon, David,****Veronika, Danijel, Danijela** in drugi.Družini: **Ignacij Glinšek** in **Héctor Benegas.**

Slovenska vas, Lanús, 9. aprila 1992

„Jaz sem Vstajenje in Življenje.
Kdor vame veruje, bo živel, tudi če umrje.“
In 10, 25

Globoko užaloščeni sporoča, da je v sredo, 8. aprila odšla h Gospodu v 65. letu starosti naša draga mama, stara mama, sestra, teta, gospa

Ivanka Kociman roj. Škulj

Zahvaljujemo se vsem, ki so nam stali ob strani, zanjo molili in se od nje poslovili pri pogrebni sveti maši in jo spremili na pokopališče Pablo Podestá.

Iskreno se zahvaljujemo Antonu Pintariču za duhovno oskrbo, pogrebno sveto mašo in vodstvo pogreba, prelatu dr. Alojziju Starcu, dr. Juriju Rodetu in Danielu Martinu za molitve ob krsti. Naša zahvala gospem Teresi Carelli, Micki Grohar, Štefki Mikuš in Veri Šurmanovi za njihovo požrtvovalno skrb in pomoč.

Drago mamo priporočamo v molitev.

Žalujoči: hčerke: **Ivica** in mož **Eduardo Bustos,****Marjetka** in mož **Stanko Pregelj;**sin: **Miha** in žena **Olga roj. Dolenc;**vnuki: **Cecilija, Ivan, Luka, Marjan, Martin,****Monika; Pavel, Tomaž;**sestra: **Silva;**brat: **Drago** z družino;

nečaki, nečakinje ter ostalo sorodstvo.

Buenos Aires, Bariloče, Slovenija